**เอกสารประกอบ แนวทางการจัดทำวิจัย เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) วิทยากร รศ.กัลณกา สาธิตธาดา**

**<u>การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนตามกรอบ TQF</u>**

- ทำไมจึงต้องประเมิน
- ทำไมจึงต้องศึกษาหาแนวทางในการประเมิน

การดำเนินการตามการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา 2557

**ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 การประเมินผู้เรียน**

**ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)**

<u>ความมุ่งหมายของ TQF</u>

1. เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่สังคมไทยและสากลในคุณภาพและมาตรฐานของคุณวุฒิของบัณฑิตไทย
2. มุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของบัณฑิต ให้สามารถเทียบเคียงกันระหว่างสถาบันต่างๆที่มีคุณภาพ
3. ทำให้คุณวุฒิของบัณฑิตมีความหมายในรูปของ มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และ คุณลักษณะพึงประสงค์อื่นๆ (Other characteristics) ตามความมุ่งหวังของหลักสูตร

**<u>สาระสำคัญใน TQF</u>**

หมวดที่ 4. ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและ**การประเมินผล**

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา
2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน อธิบายผลการเรียนรู้แต่ละด้าน ตามหัวข้อต่อไปนี้
    1. คำอธิบายทั่วๆ ไปเกี่ยวกับความรู้หรือทักษะในหลักสูตรที่ต้องการจะพัฒนา
    2. คำอธิบายเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนที่จะใช้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่จะพัฒนาความรู้และทักษะเหล่านั้น
    3. วิธีการวัดและประเมินผลที่จะใช้ในรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรที่จะประเมินผลการเรียนรู้ในกลุ่มที่เกี่ยวข้อง

**ข้อคิดเกี่ยวกับ TQF**

- TQF เป็นเพียงเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต และเป็นกลไกการประกันคุณภาพหลักสูตรและรายวิชาเพื่อคุณภาพของบัณฑิตที่พึงประสงค์
- TQF เป็นเพียงกรอบมาตรฐานขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิเท่านั้น ซึ่งสถาบันอุดมศึกษานำไปกำหนดรายละเอียดให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์บัณฑิตตามปณิธาน ปรัชญา ค่านิยมและอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง
- TQF คือ สิ่งจำเป็นในการประกันคุณภาพของบัณฑิต แต่ยังไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ

(วิจารณ์ พานิช : 2552)

ในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามกรอบ TQF ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ควรคำนึงถึงความเที่ยงตรง (Validity) และเชื่อมั่น (Reliability) ได้ของการประเมิน สามารถนำผลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพได้ต่อไป

**เหตุผลหลักในการประเมิน**

- เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน วิธีการสอนของอาจารย์ที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ของนักศึกษา และมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานผลเรียนรู้ที่กำหนดไว้
- เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ไปปรับการเรียนรู้ของนักศึกษา และ เปลี่ยนวิธีการสอนของอาจารย์ ตลอดจนถึงการปรับปรุงหลักสูตร

**ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติระดับอุดมศึกษาของไทย: TQF**

1. **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตนและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม
2. **ด้านความรู้** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้
3. **ด้านทักษะทางปัญญา** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน
4. **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่มการแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง

5. **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับบางหลักสูตรอาจเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skills) หรือต้องการให้บัณฑิตของสาขาวิชามีมาตรฐานผลการเรียนรู้มากกว่าหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในสาขาวิชาอื่น (สามารถกำหนดเพิ่มเติมได้)

**นิยามคำศัพท์สำคัญที่เกี่ยวข้อง**

- **การวัด (Measurement)** คือ การกำหนดตัวเลขเพื่อบ่งชี้ปริมาณคุณสมบัติหรือลักษณะของวัตถุหรือเหตุการณ์ใดๆ ที่สนใจตามกฎเกณฑ์บางประการ
- **การประเมินค่า (Evaluation)** คือ การตัดสินคุณค่าและมูลค่าของบุคคล วัตถุ เหตุการณ์ หรือสิ่งใดๆ ที่สนใจตามการตีความข้อมูลสารสนเทศ (โดยเฉพาะข้อมูลสารสนเทศจากการวัดในรูปตัวเลข) ที่รวบรวมได้
- **การวัดประเมิน (Assessment)** คือ กระบวนการรวบรวมและใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประเมินค่าบุคคล วัตถุ เหตุการณ์ หรือสิ่งใดๆ ที่สนใจ
- **การวัดประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)** คือ กระบวนการรวบรวมและประเมินค่าบุคคล วัตถุ เหตุการณ์ หรือสิ่งใดๆ ที่สนใจบนฐานข้อมูลสารสนเทศในสภาพการณ์จริง
- **การวัดประเมินในชั้นเรียน (Classroom Assessment)** เป็นกระบวนการที่อาจารย์ทำการรวบรวมและตีความข้อมูล/สารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้/ความเข้าใจ ความสามารถ/ทักษะ และทัศนคติ/ความเชื่อของนักศึกษา แล้วนำผลการตีความดังกล่าวไปใช้ตัดสินใจในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
- **การวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐาน TQF** คือ การวัดประเมิน “ผลผลิตสุดท้าย” ของการเรียนรู้ที่อยู่ในรูปผลลัพธ์ (Outcomes) หรือ สมรรถนะ(Competence) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามกรอบมาตรฐานคุณภาพในการสัมฤทธิ์ผลที่คาดหวังว่า นักศึกษา จะสามารถบรรลุได้

**คำสำคัญ ความหมาย และแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง**

- **การวัดประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)** คือ การประเมินความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในสภาพการณ์จริง
- **การวัดประเมินการปฏิบัติ (Performance assessment)** คือ การวัดประเมินกระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ของการปฏิบัติที่สะท้อนความรู้ ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้เรียนที่สาธิตหรือแสดงออกมาให้เห็น

- **การวัดประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน (Portfolio assessment)** คือ การวัดประเมินความรู้ ทักษะ ความสามารถ หรือคุณลักษณะของผู้เรียนจากข้อมูลหลักฐานที่บ่งชี้ความเพียรพยายาม ความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) ที่เก็บรวบรวมและจัดเรียงอย่างเป็นระบบภายในระยะเวลาหนึ่งๆ
  **(องอาจ นัยพัฒน์)**

การประเมินผู้เรียนนั้นประกอบด้วย

- การวัดประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment **For** Learning) : Formative Assessment จะ focus ที่ กระบวนการเรียนรู้ ที่นำสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
- การวัดประเมินผู้เรียนขณะเรียนรู้ (Assessment **As** Learning) : Formative Assessment จะ focus ที่วิธีการเรียนรู้ในการประเมินตนเองของผู้เรียนจนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาวิธีการเรียนของตนเองได้
- การวัดประเมินการเรียนรู้(Assessment **Of** Learning):Summative Assessment จะ focus ที่ผลการเรียนรู้ที่แสดงผลลัพธ์ตามความคาดหวังของหลักสูตร

กระบวนการการวัดประเมินผลการเรียนรู้ต้องมีการวางแผนการประเมินซึ่งประกอบทั้งการวัด (Measurement) การวัดที่ได้จากการสังเกต การสอบถาม และสรุปด้วยการประเมินตัดสิน จุดเริ่มต้นควรมีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่จะทำการวัดประเมิน โดยพิจารณาจาก

- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (TQF: HEd)
- ลักษณะของผู้เรียนและบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของสถาบันการศึกษา
- มาตรฐานทางวิชาชีพ (ที่กำหนดโดยองค์กรหรือสภาวิชาชีพ)
- การวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่ระบุไว้ในคำอธิบายรายวิชาตามหลักสูตร
- ปัจจัยภายในและภายนอก ในการพัฒนาความเป็นสากลของหลักสูตร และ
- อื่นๆ เช่น กรอบทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21